

De ulovlige konflikter

Marius Madsen

Gennem cirkulære nr. 6 og 7 er vore medlemmer og afdelinger orienteret om de ulovlige arbejdsstandsninger, der har fundet sted både i København og i enkelte provinsafdelinger, og vi har redegjort for årsagerne til disse samtidig med, at hovedstyrelsen på det alvorligste har pålagt medlemmerne at genoptage arbejdet. Dette er da også blevet fulgt, bortset fra de kvindelige arbejdere i København. Dette sidste må vi alvorligt beklage - men når dette er sagt, så må vi tilføje, at vi forstår for så vidt godt vore medlemmers reaktion; thi aldrig har nogen fagorganisation og dens medlemmer været ude for så grove provokationer som i dette tilfælde.

Baggrunden for udviklingen var den lønglidning, som reelt har fundet sted, og som automatisk rammer normallønnede faggrupper, og ganske særligt på baggrund af flerårige overenskomster. Her var vore mandlige kammerater i København særlig hårdt ramt, idet de efter arbejdsgiverforeningens egen statistik lå 28 øre pr. time under gennemsnitslønnen for ufaglærte arbejdere i København. At dette er urimeligt og skaber utilfredshed, er forståeligt, og resultatet var da, at samtlige klubber i løbet af forårsmånederne på møder drøftede situationen og vedtog resolutioner, som tilsendtes vor afdeling med krav om optagelse af lønforhandling, til trods for, at vore overenskomster var løbende indtil 1. maj 1961. Presset på vor afdeling var herefter så stærkt, at denne rejste spørgsmålet over for hovedforbundet, som på baggrund af en udtalelse, fremsat af Bryggeriforeningens formand, direktør A. W. Nielsen, Carlsberg Bryggerierne, besluttede at forsøge indledt forhandling med Bryggeriforeningen. Nu skete der imidlertid det, at medlemmerne forlangte, at der straks blev forsøgt et resultat ved lokalforhandling, og en sådan blev understreget ved en demonstration til Bryggeriforeningen fredag den 20. maj, hvor forhandling var indledt. En deputation på 6 mand blev modtaget af repræsentanter for både Bryggeriforeningen og forbundet, og herunder blev der givet tilsagn om, at Bryggeriforeningen, så snart forbundet havde sine formelle forhold bragt i orden og var klar til at optage en forhandling om overenskomsten, ville deltage i en sådan forhandling, samtidig med at der blev givet tilsagn om, at det resultat, der måtte blive udgangen af forhandlingerne, ville få tilbagevirkende kraft for de lønningsuger, der begyndte i tidsrummet mellem 16. og 21. maj.

Deputationen accepterede dette, og dermed var forhandlingerne bragt på organisationsmæssigt plan, og forbundet indkaldte ekspres til såvel ekstraordinært forretningsudvalgs- som hovedbestyrelsesmøde. Efter en drøftelse af den ekstraordinære situation, hvorunder der var enighed om - for at bruge direktør A. W. Niensens udtalelse om, at det vel ikke var almisser, bryggeriarbejderne var ude efter, men noget i lønningsposen - at der måtte et meget væsentligt tillæg til lønningerne til og til alle vore medlemmer, da vi i modsat fald måtte afvente overenskomstens opsigelse til foråret.

Forhandling blev derefter indledt tirsdag den 24. maj og afsluttet fredag den 27. maj med negativt resultat. Forbundet havde selv sagt under forhandlingerne krævet en lønregulering gældende for samtlige forbundets medlemmer - kvinder som mænd - men dette afvistes af Bryggeriforeningen, som derimod fremsatte et tilbud kun gældende for vore mandlige medlemmer i København. Men det siger sig selv, at forbundets hovedledelse måtte afvise dette - for det første, fordi det var utilstrækkeligt og havde karakter af almisse, og for det andet, fordi vi selvfølgelig ikke kunne acceptere, at de kvindelige medlemmer i København såvel som både kvindelige og mandlige medlemmer i provinsafdelingerne skulle fortsætte med uændrede lønsatser. Vi gav klart udtryk for, at vi uanset statistisk forskel ikke ville medvirke til at øge forskellen mellem lønnen

for kvinder og mænd netop nu, hvor Folketinget har vedtaget konventionen om ligeløn. På samme måde måtte vi afvise at medvirke til større lønforskel mellem København og provinsen - den er for stor i forvejen - og helt urimeligt er det på baggrund af de meget store skattelettelser, provinsbryggerierne har, samtidig med den større pris, de får pr. flaske øl. I alt fald skal provinsbryggerierne ikke være bremseklods på en rimelig lønpolitik indenfor vor industri fremover.

Hovedbestyrelsens enstemmige afvisning af „almissegforslaget“ var så meget mere rimeligt, som det var vor opfattelse, at det var bryggernes mening at skabe splid inden for forbundets område.

Det er selvfølgelig en beklagelig situation, vi er bragt i, men det er udelukkende formanden for Bryggeriforeningen, der bærer ansvaret for provokation nr. 1, og Bryggeriforeningen med provinsbryggerne i spidsen, som bærer ansvaret for provokation nr. 2.

Men spillet lykkedes. Det er klart, at de københavnske mandlige kammerater, som havde fået et tilbud på 9 kr. om ugen til hjemmearbejderne og 12 kr. ugentlig til det kørende personale, ikke med tilfredshed ville miste dette, og på en generalforsamling søndag den 29. maj vedtoges det, at tillidsmændene straks mandag morgen den 30. maj skulle forlange lokalforhandling for opnåelse af et bedre resultat. Resultatet af disse forhandlinger er kendt gennem cirkulære nr. 7 til medlemmerne, og bortset fra resultatet er det interessant at konstatere, at et helt nyt organ rykkede frem på forhandlingsplanet - nemlig „Fællesdirektionen“ for Carlsberg Bryggerierne og De forenede Bryggerier. Mange har hidtil kendt dette organ, men det er trustkommissionens betænkning, der er årsag til, at fællesdirektionen nu træder offentligt frem.

Men provokationen lykkedes; thi ingen kunne forvente, at de diskriminerede medlemmer skulle forholde sig i ro, og torsdag den 2. juni nedlagde de kvindelige medlemmer i København arbejdet og efterfulgtes den 3. juni af medlemmerne i flere provinsafdelinger. Disse ulovlige strejker blev hurtigt indklaget for Den faste Voldgiftsret, som fredag den 3. juni naturligvis dømte dem som ulovlige og ved den endelige kendelse den 7. juni fastsatte boden.

Efter kendelsen blev arbejdet genoptaget i provinsafdelingerne, hvorimod de strejkende kvinder på et møde onsdag den 8. maj med 718 stemmer mod 374 vedtog at fortsætte strejken trods stærk opfordring fra såvel tillidskvinderne som forretningsføreren. I øvrigt skal det tilføjes, at de kvindelige medlemmer i et antal af ca. 1000 den 3. juni demonstrerede til Københavns rådhus, hvor Den faste Voldgiftsret behandlede strejkerne — selvfølgelig uden virkning - men et magtfuldt bevis på den bitterhed, der her havde svejset enigheden sammen.

Forbundets ledelse har pligt til efter evne at søge arbejdet genoptaget - og det har vi gjort, men uden resultat i København, men nogen støtte har vi heller ikke fået - tværtimod. Provokation nr. 3 fik vi af Dansk Arbejdsgiverforening, som nægtede forhandling, selv efter at arbejdet var genoptaget.

Nu, da disse linier skrives - 14. juni - er der ingen lysning i sigte, tværtimod har bryggerierne nu truet med gennem opsigelse af ca. 3000 mandlige arbejdere at skærpe situationen. Men mon ikke det samtidig er hasardspil og provokation nr. 4.

Efterskrift 17.-6.

Den af hovedbestyrelsen vedtagne og offentliggjorte resolution af 10. juni med opfordring til Bryggeriforeningen om at indgå i forhandling om nødvendige lønforbedringer til samtlige forbundets medlemmer havde den ønskede virkning, idet Bryggeriforeningen dagen efter anmodede forbundets formand om en samtale om situationen - og en sådan fandt sted lørdag aften den 11. juni.

Resultatet af denne og efterfølgende samtaler blev, at Bryggeriforeningens direktør gav tilsagn om omgående forhandling om forbundets krav så hurtigt, som kvinderne genoptog arbejdet på de københavnske bryggerier. Derefter indkaldtes vor kvindelige afdelings bestyrelse til møde tirsdag eftermiddag, og samme aften indkaldtes de strejkende til et nyt møde, hvor bestyrelsen forelagde følgende resolution:

„De strejkende kvindelige medlemmer af Dansk Bryggeri-, Brænderi- og Mineralvandsarbejder Forbund forsamlet til møde på Folkets hus, Enghavene], den 14. juni udtaler:

I tillid til, at forbundets hovedledelse ikke svigter de kvindelige medlemmer under de kommende forhandlinger med Bryggeriforeningen - og da vi gennem vor aktion har demonstreret vor vilje og styrke til forsvar for vor ligestilling med de mandlige bryggeriarbejdere - vedtager vi at genoptage arbejdet ved normal arbejdstids begyndelse onsdag den 15. juni."

Forbundets formand, Marius Madsen, redegjorde på mødet for den udvikling, der var sket siden det sidste møde, og da der nu var givet positivt tilsagn om forhandling om forbundets krav, så hurtigt som arbejdet blev genoptaget, anbefalede han genoptagelse af arbejdet, idet han samtidig gav løfte om, at han såvel som hovedbestyrelsen ikke ville svigte vore kvindelige medlemmer. Mødet, der var besøgt af ca. 1.400 medlemmer, vedtog derefter ved håndsoprækning med ca. 90 % af stemmerne at genoptage arbejdet næste morgen.

Det blev meddelt Bryggeriforeningen, hvorefter der aftaltes forhandling i Bryggeriforeningen samme dag kl. 14. Ved afsluttende forhandlinger fredag den 17. juni godkendte forbundets hovedbestyrelse det opnåede resultat, som nu er kendt af alle medlemmer gennem de udsendte cirkulærer.

Enhver afgørelse kan heldigvis debateres, og det vil denne også blive, men i sidste minut, før trykkemaskinen skal spy fagbladet ud til medlemmerne, må det være berettiget at fastslå, at af en meget forvirret, kompliceret og farlig situation gennemførtes en hæderlig afslutning.